

Nadere toelichting op de definitie van het begrip “gebruiksklaar maken” in het SONT besluit 2023-2024

Binnen SONT is in overleg tussen vertegenwoordigers van betalingsplichtigen en rechthebbenden vastgesteld dat, wanneer een refurbished voorwerp door een professionele wederverkoper aan of ten behoeve van een nieuwe eindgebruiker wordt verkocht, thuishopievergoeding verschuldigd is. Omdat de gebruiksduur van refurbished apparaten gemiddeld korter is dan van nieuwe, geldt een korting van 40% op het normale tarief.

Uit praktische overwegingen en om discussies over de vraag welke partij in de handelsketen precies verantwoordelijk is voor afdracht van de thuishopievergoeding voor een refurbished voorwerp zoveel mogelijk te voorkomen, is een nadere verduidelijking aangebracht in het SONT besluit 2023-2024:

Partijen binnen SONT hebben daartoe willen aanhaken bij de partij in de keten die het voorwerp gebruiksklaar maakt voor de consument. Van gebruiksklaar in deze zin is sprake als het voorwerp wordt aangeboden op een gelijkwaardige manier als het op de markt voor reguliere voorwerpen (d.w.z. niet-refurbished) wordt aangeboden. Er zijn geen essentiële handelingen meer nodig om het geschikt te maken voor normaal consumentengebruik. Onder normaal consumentengebruik wordt verstaan dat het voorwerp geschikt is om er auteursrechtelijk beschermd materiaal op vast te kunnen leggen, weer te geven, af te spelen of te vertonen.

Ter illustratie: Voor een smartphone betekent dit in elk geval dat het geheugen is gewist en dat een besturingssysteem (OS) is geïnstalleerd. Voor een laptop of PC is het geheugen gewist en wordt een besturingssysteem op de in de markt gebruikelijke wijze meegeleverd of ter beschikking gesteld ten behoeve van de eindgebruiker. Een gemiddelde consument kan de voorwerpen kopen en nog diezelfde dag gaan gebruiken.

Van belang hierbij is dat deze nadere verduidelijking uitsluitend bedoeld is als een handreiking ten behoeve van de diverse partijen die bij het proces van refurbishment zijn betrokken, om in hun onderlinge relatie te kunnen vaststellen wie vergoedingsplichtig is.

De introductie van het begrip ‘gebruiksklaar’ kan dus niet door partijen gebruikt worden om de betalingsverplichting ten aanzien van refurbished voorwerpen in het geheel te ontlopen of naar elkaar te verwijzen, indien dat betekent dat voor Stichting de Thuishopie als incasso-instantie onduidelijk blijft bij welke partij in de keten de vergoeding geïncasseerd kan worden.

Met name vormt het ontbreken van een besturingssysteem op een refurbished voorwerp dat wordt uitgeleverd aan eindgebruiker geen rechtvaardiging om de thuishopievergoeding in het geheel niet af te dragen: Zo’n voorwerp zal op grond van de wettelijke definities immers nog altijd gelden als een ‘voorwerp dat bestemd is om een werk ten gehore te brengen, te vertonen of weer te geven’ waarvoor thuishopievergoeding betaald moet worden.

Van een partij die op grond van de gehanteerde definitie van mening is zelf niet afdrachtplichtig te zijn, kan in dat verband tenminste worden verwacht dat gemotiveerd wordt aangegeven welke partij in de keten dan wel tot de afdracht gehouden is. In dit verband kan nog worden gewezen op de zogeheten “verlengde aansprakelijkheid” als bedoeld in artikel 16ga Auteurswet: De verkoper van vergoedingsplichtige voorwerpen is op grond van dat artikel verplicht om te bewijzen dat de thuishopievergoeding is betaald, althans wie de importeur of fabrikant van de

vergoedingsplichtige voorwerpen is geweest. Kan zij dat niet, dan zal zij de thuishopievergoeding zelf moeten voldoen.

Zolang meerdere partijen in de verkoopketen van refurbished voorwerpen naar elkaar verwijzen, zonder dat vast komt te staan wie de betalingsplichtige refurbisher of importeur is, dan zijn op grond van artikel 16ga álle partijen in de keten hoofdelijk aansprakelijk voor betaling van de thuishopievergoeding. Dat betekent dat Stichting de Thuishopie elke partij dan kan aanspreken tot betaling van de vergoeding. Zodra één van de partijen de vergoeding aan Stichting de Thuishopie betaalt, dan zijn de andere partijen van hun betalingsverplichting richting Stichting de Thuishopie gekweten. De partij die de vergoeding heeft afgedragen kan de betaalde vergoeding wel verhalen op de andere partijen in de verkoopketen, elk voor hun aandeel. Deze hoofdelijke aansprakelijkheid verdwijnt zodra is aangetoond wie de betalingsplichtige refurbisher of importeur is.

Geadviseerd wordt om op de facturen aan afnemers altijd te vermelden of de verkoopprijs inclusief thuishopievergoeding is. Het bewijs dat afdracht van de vergoeding daadwerkelijk heeft plaatsgevonden blijft de verantwoordelijkheid van de verkoper die door Stichting de Thuishopie wordt aangesproken, zoals hiervoor toegelicht.